

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Ernst & Young Oy:n ja KHT Jari Karppinen toiminta Boreal Bioref Oy:n osakeantiin liittyvän tilintarkastajan todistuksen antamisessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös PRH/2325/10000/2021

Tilintarkastuslautakunta 15.2.2022

Asian vireilletulo

Boreal Bioref Oy:n tilintarkastajan Ernst & Young Oy:n (EY) ja päävastuullisen tilintarkastajan KHT Jari Karppisen toiminta on tullut PRH:n tilintarkastusvalvonnan tutkittavaksi julkisuudessa esiin tulleiden tietojen ja kaupparekisteriin ilmoitettujen tietojen perusteella. Tietojen mukaan Boreal Bioref Oy oli vuonna 2020 päättänyt suunnatusta maksullisesta osakeannista. Merkitsijän tarkoituksena oli maksaa osakemerkintä kuittauksin. EY ja Karppinen antoivat rekisteriviranomaiselle osoitetun 16.8.2021 päivätyin todistuksen siitä, että Boreal Bioref Oy:n osakeannissa oli noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta. Uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen EY ja Karppinen lähettivät PRH:n kaupparekisteriin 22.10.2021 päivätyin peruutuslausuman, jonka mukaan Karppinen peruuttaa rekisteriviranomaiselle osoittamansa 16.8.2021 päivätyin todistuksen. PRH:n tilintarkastusvalvonta on tuonut tilintarkastuslautakunnan käsiteltäväksi kysymyksen siitä, ovatko EY ja Karppinen toimineet huolellisesti ja muutenkin hyvän tilintarkastustavan mukaan osakkeiden maksuun liittyvän 16.8.2021 päivätyin tilintarkastajan todistuksen antamisessa ja sen jälkeen.

Tilintarkastajan selvitys

EY ja Karppinen ovat 9.4.2021 vastanneet PRH:n tilintarkastusvalvonnan selvityspyyntöön ja esittäneet tapahtumien kulun omasta näkökulmastaan. Karppinen on toimittanut PRH:n tilintarkastusvalvonnalle 26.1.2022 päivätyin lisäselvityksen, jossa hän on esittänyt tarkennuksia ja toimittanut PRH:n tilintarkastusvalvonnan pyytämät dokumenttikopiot.

EY:n ja Karppisen käsityksen mukaan OYL:n säännöksiä osakkeiden maksamisesta oli noudatettu 16.8.2021, kun tilintarkastajan todistus osakkeiden maksamisesta annettiin rekisteriviranomaiselle. Tilintarkastajan todistus perustui kyseiseen päivämäärään mennessä yhtiöltä EY:n Karppisen saamiin tietoihin ja materiaaleihin liittyen osakeantiin ja sen maksamiseen.

EY:n ja Karppinen saivat 24.8.2021 alkaen uutta tietoa, joka oli ristiriitaista niiden tietojen kanssa, joihin 16.8.2021 todistus osakkeiden maksamisesta perustui. Uusien tietojen mukaan osakkeiden maksuun käytetty velka olikin siirretty toiselle yhtiölle. Kuittauksessa osakkeiden maksua vastaan käytetty yhtiön velkasaldo ei ollut sama kuin tilintarkastajan todistusta 16.8.2021 annettaessa oli luultu.

EY ja Karppinen antoivat 13.10.2021 kirjeen esitettäväksi kiireellisenä asiana 14.10.2021 pidettävälle yhtiökokoukselle. Kirjeessä EY ja Karppinen ilmoittivat, että 16.8.2021 todistus tulisi peruuttaa 57 923 osakkeen osalta. EY ja Karppinen pyysivät yhtiötä ryhtymään välittömästi korjaaviin toimiin osakeannin sekä osakkeiden rekisteröinnin peruuttamiseksi. Lisäksi he erosivat yhtiön tilintarkastajan tehtävistä. EY ja Karppinen saivat 15.10.2021 tiedon, että yhtiökokousta ei kuitenkaan pidetty 14.10.2021 ja siten yhtiölle ei valittu uutta hallitusta eikä pyyntöön korjaavista toimenpiteistä ollut ryhdytty. EY ja Karppinen laativat tilintarkastajan todistusta koskevan peruutuslausuman, joka on päivätty ja allekirjoitettu 22.10.2021, jolloin se myös lähetettiin postitse rekisteriviranomaiselle PRH:lle.

EY ja Karppinen ovat todenneet, että he eivät ole tilintarkastaneet Boreal Bioref Oy:n 1.7.2019 - 31.12.2020 päätyneen tilikauden kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja hallintoa. Viimeisin tilikausi, jonka he ovat tilintarkastaneet, on Boreal Bioref Oy:n tilikausi 1.7.2018 – 30.6.2019.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa Karppiselle varoituksen. EY:n toiminnan tutkinta ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Tilintarkastuslautakunta ei tutki asiakirjojen salaiseksi määrittämistä koskevaa EY:n ja Karppisen vaatimusta.

Perustelut

1 Tapahtumien kulku

Boreal Bioref Oy:n osakkeenomistajat päättivät suunnatusta maksullisesta osakeannista (OYL 9:5) 20.11.2020 osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä. Osakkeita päätettiin antaa enintään 100 000 kappaletta 5 euron merkintähintaan osakkeelta.

Boreal Bioref Oy:n osakkeenomistajat päättivät muuttaa merkintähintaa koskevaa päätöstä 8.12.2020 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa. Uuden päätöksen mukaan osakkeita tarjottiin merkittäviksi 100 000 kappaletta hintaan 2,50 €/osake. Merkintähinnan maksun tuli tapahtua rahana sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Vataset Teollisuus Oy merkitsi 66 302 osaketta 31.3.2021 hintaan 2,50 euroa osakkeelta, jolloin merkintähinta ja merkitsijän merkintähintavelka oli 165 755 euroa.

Osakkeiden merkitsijä Vataset Teollisuus Oy otti 6.6.2021 Boreal Bioref Oy:n kanssa tekemällään sopimuksella vastattavakseen Boreal Bioref Oy:n ostoreskontrassa olevasta laskusta jäljellä olevasta erääntyneestä velasta Kemijärven kaupungille 144 808,77 euroa. Samalla sopimuksella Vataset Teollisuus Oy ilmoitti (kuittausilmoituksella), että se maksaa kuittausin merkitsemiään Boreal Bioref Oy:n osakkeita Vataset Teollisuus Oy:lle suunnatun osakeannin mukaisesti 2,50 euroa osakkeelta eli yhteensä 57 923 osaketta. Kyseiseen 6.6.2021 päivättyyn sopimukseen sisältyi Boreal Bioref Oy:n hallituksen puheenjohtajan ilmoitus siitä, että Boreal Bioref Oy on vastaanottanut suunnatun ”osakemerkinnän maksun kyseisen summan osalta”.

Osakkeiden merkitsijä Vataset Teollisuus Oy teki 6.6.2021 Boreal Bioref Oy:n kanssa toisenkin sopimuksen, jossa Vataset Teollisuus Oy otti vastattavakseen Boreal Bioref Oy:n ostoreskontrassa olevia ostovelkoja yhteensä 20 948,74 euroa. Sopimuksen mukaan Kemijärven Kehitys Oy maksoi kyseiset Boreal Bioref Oy:n laskut Vataset Teollisuus Oy:n 19.3.2021 päivättyjä Kemijärven Biojalostamo Oy:n vaihtovelkakirjoja vastaan. Samalla toisella 6.6.2021 päivätyllä sopimuksella Vataset Teollisuus Oy ilmoitti (kuittausilmoituksella), että se maksaa näin merkitsemiään Boreal Bioref Oy:n osakkeita Vataset Teollisuus Oy:lle suunnatun osakeannin mukaisesti 2,50 euroa osakkeelta eli yhteensä 8 379 osaketta. Kyseiseen toiseen 6.6.2021 päivättyyn sopimukseen sisältyi Boreal Bioref Oy:n hallituksen puheenjohtajan ilmoitus siitä, että Boreal Bioref Oy on vastaanottanut suunnatun osakeannin merkinnän maksun suorituksen kyseisen summan osalta, yhteensä 8 379 osakkeesta.

Tilintarkastuslautakunta tulkitsee, että Vataset Teollisuus Oy:n vastattavakseen ottamat Boreal Bioref Oy:n velat olisivat edellä kerrotun perusteella yhteensä (144 808,77 + 20 948,74) 165 757,51 euroa. Tilintarkastuslautakunta tulkitsee, että Boreal Bioref Oy:n edellä mainituissa 6.6.2021 sopimukseen sisältyvissä vastaanottoilmoituksissa tarkoitetaan, että yhtiö on ottanut vastaan maksut kaikista (57 923 + 8 379 = 66 302) Vataset Teollisuus Oy:n merkitsemistä osakkeista.

Edellä kerrotuin tavoin Vataset Teollisuus Oy käytti merkitsemiensä osakkeiden maksuun yhtiön ja merkitsijän välille syntynyttä velka-saamissuhdetta. OYL 9 luvun 10 §:n mahdollistamalla tavalla yhtiön hallituksella (hallituksen ainoalla jäsenellä eli puheenjohtajalla) oli oikeus hyväksyä merkintähinnan kuittaminen yhtiöltä olevalla saamisella.

Kun EY ja Karppinen ovat laatineet tilintarkastajan todistusta osakkeiden maksun osakeyhtiölain mukaisuudesta heidän tiedossaan oli heidän kertomansa mukaan myös Boreal Bioref Oy:n ja Vataset Teollisuus Oy:n välille 4.12.2020 solmittu liiketoimintakauppasopimus, jonka mukaan Vataset Teollisuus Oy ottaa vastattavakseen Boreal Bioref Oy:n liiketoiminnan kokonaisuudessaan.

EY:n ja Karppinen ovat esittäneet PRH:n tilintarkastusvalvonnalle kopion heidän käytettävissään olleesta ulkopuolisen tilitoimiston kirjanpitojärjestelmässä olleesta saldovahvistuksesta velkasaldosta alkuperäiseltä velkojalta. Saldovahvistuksessa on sähköposti, jossa velkojan puolelta Kemijärven kaupunginjohtaja perii kyseistä velkaa 17.3.2021 viestissä nimenomaisesti Vataset Teollisuus Oy:ltä. Kyseinen sähköpostiviesti 17.3.2021 velan perinnästä on lähetetty Vataset Teollisuus Oy:n toimitusjohtajalle. EY ja Karppinen ovat varmistaneet antamansa selvityksen mukaan, että velkasaldo kuitattiin yhtiön kirjanpidosta ja osakemerkintä kirjattiin yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

EY ja Karppinen antoivat rekisteriviranomaiselle osoitetun 16.8.2021 päivätyn todistuksen siitä, että Boreal Bioref Oy:n osakeannissa oli noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta.

Uusien osakkeiden rekisteröiminen tapahtui yhtiön 16.8.2021 tekemän ilmoituksen perusteella. Ilmoituksen mukaan osakkeita merkittiin ja maksettiin 66 302 kappaletta.

Ilmoituksen liitteenä oli tuolloin yhtiön hallituksessa toimineen ainoan jäsenen vakuutus ja edellä mainittu tilintarkastajan todistus (OYL 11:4.2). Osakepääoman korotus ja uudet osakkeet (66 302 kpl) rekisteröitiin kaupparekisteriin 16.8.2021 Boreal Bioref Oy:n antaman ilmoituksen mukaisesti.

EY:n ja Karppinen saivat 16.8.2021 päivätyn tilintarkastajan todistuksen antamisen jälkeen tietoa, joka oli ristiriitaista niiden tietojen kanssa, joihin 16.8.2021 todistus osakkeiden maksamisesta perustui. Kävi ilmi, että Boreal Bioref Oy ja BBH Management olivat 29.9.2020 sopineet Boreal Bioref Oy:n Kemijärven kaupungille rästissä olevien maksamattomien laskujen siirrosta BBH Management Oy:lle. Uusien osakkeiden maksuna kuittauksen perusteena ollut velka oli siis suurelta osin siirretty toiselle yhtiölle, BBH Holding Oy:lle. Kuittauksessa osakkeiden maksua vastaan käytetty yhtiön velkasaldo ei ollut sama kuin EY ja Karppinen olivat luulleet tilintarkastajan todistusta 16.8.2021 antaessaan. PRH:n tilintarkastusvalvonnan saaman selvityksen mukaan sopimuksella 29.9.2020 siirretty velka oli 144 808,77 euroa, joka vastaa 57 923 osaketta. Merkitsijä olisi tämän perusteella voinut ottaa ainoastaan loppuvelan vastattavakseen ja käyttää sitä osakemerkintävelan kuittaukseen. Uusien osakkeiden merkinnän kokonaishinta oli 165 755 euroa. Edellä mainitun velan siirron jälkeen Vataset Teollisuus Oy olisi voinut maksaa jäljellä olevat 8 379 osaketta kuittauksin.

EY ja Karppinen toimittivat 13.10.2021 päivätyn kirjeen esitettäväksi kiireellisenä asiana 14.10.2021 pidettävälle yhtiökokoukselle. Kirjeessä EY ja Karppinen ilmoittivat, että 16.8.2021 todistus tulisi peruuttaa 57 923 osakkeen osalta. Boreal Bioref Oy ei kuitenkaan pitänyt yhtiökokousta, jossa kirjettä olisi käsitelty.

EY ja Karppinen lähettivät PRH:n kaupparekisteriin 22.10.2021 päivätyn peruutuslausuman, jonka mukaan Karppinen peruuttaa rekisteriviranomaiselle osoittamansa 16.8.2021 päivätyn todistuksen siitä, että Boreal Bioref Oy:n osakeannissa olisi noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta.

2 Sovellettavat oikeusohjeet

2.1 Tilintarkastuslaki

Tilintarkastuslain 7 luvun 2 §:n mukaan tilintarkastusvalvonta valvoo, että tilintarkastajat toimivat tilintarkastuslain mukaisesti. Suorittaessaan tilintarkastuslain 3 luvun 1 §:n mukaista tilintarkastusta tilintarkastajan on toimittava hyvän tilintarkastustavan mukaan (TTL 4:3). Hyvään tilintarkastustapaan kuuluu velvollisuus noudattaa kansainvälisten tilintarkastusstandardien pääperiaatteita. Tilintarkastajan on noudatettava ammattieettisiä periaatteita (TTL 4:1). Tilintarkastajan on suoritettava tehtävänsä ammattitaitoisesti, rehellisesti, objektiivisesti ja ammatillinen kriittisyys säilyttäen sekä huolellisesti yleinen etu huomioon ottaen.

Nyt käsiteltävässä tapauksessa kyseessä oleva tilintarkastajan todistuksen antaminen viranomaiselle on tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tehtävä, jonka suorittamisessa on noudatettava hyvää tilintarkastustapaa (TTL 4:3).

2.2 Osakeyhtiölaki

Osakeyhtiölain 9 luvun 14 § 3 momentin mukaan, ilmoitettaessa osakeannissa merkittyjä uusia osakkeita kaupparekisteriin, rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vakuutus siitä, että osakkeiden antamisessa on noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä. Rekisteri-ilmoitukseen on myös liitettävä yhtiön tilintarkastajien todistus siitä, että osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta on noudatettu. Jos yhtiössä ei lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ole velvollisuutta valita tilintarkastajaa, osakkeiden maksamisesta on liitettävä muu selvitys.

Jollei osakeantipäätöksessä ole määrätty toisin, merkintähinta voidaan kuitata yhtiöltä olevalla saamisella ainoastaan yhtiön hallituksen suostumuksella (OYL 9:10.2).

2.3 Kansainväliset tilintarkastusstandardit

Tilintarkastuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan tilintarkastajan on noudatettava hyvää tilintarkastustapaa, jota kuvaavat kansainväliset tilintarkastusalan standardit (ISA). ISA-standardien sisältämien keskeisten periaatteiden noudattamista on pidettävä osana tilintarkastuslaissa säädettyä hyvää tilintarkastustapaa (KHO 12.2.2020, dnro 3673/2/18).

Osakemerkinnän maksua koskevan todistuksen antamisessa kyseessä on IAASB:n (International Auditing and Assurance Standards Board) standardien mukainen yrityksen lakisääteisen tilintarkastajan hoidettavaksi kuuluva varmennustoimeksianto, johon sovelletaan ISA-standardeja.

Kysymykseen siitä, oliko tilintarkastajalla todistusta antaessaan riittävä evidenssi, voidaan soveltaa ISA 500 (tilintarkastusevidenssi) -standardia.

ISA 500.6:n mukaan tilintarkastajan on suunniteltava ja suoritettava tilintarkastustoimenpiteitä, jotka ovat olosuhteisiin nähden asianmukaisia, hankkiakseen tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Osakemerkinnän maksua koskevan todistuksen antamiseen soveltuu myös ISAE 3000 -standardi. Se koskee muita varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevan taloudellisen informaation tilintarkastusta tai yleisluonteista tarkastusta.

ISAE 3000 -standardissa määrätään standardin mukaisen toimeksiannon edellytyksistä, suunnittelusta ja toteutuksesta. Toimeksianto on suunniteltava ja suoritettava noudattaen ammatillista skeptisyyttä tiedostaen, että voi olla olemassa seikkoja, joiden seurauksena kohdetta koskeva tieto on olennaisesti virheellinen (ISAE 3000.37). Toimeksiannon suorittajan on käytettävä ammatillista harkintaa varmennustoimeksiannosta suunnitellessaan ja suorittaessaan, mukaan lukien toimenpiteiden luonteesta, ajoituksesta ja laajuudesta päättäminen (ISAE 3000.38). Toimeksiannon suorittajan on sovellettava varmennustaitoja ja -tekniikkoja osana iteratiivista, systemaattista toimeksiannontoprosessia (ISAE 3000.39).

2.4 Tilintarkastusyhteisöön sovellettavat säännökset

Tilintarkastuslain mukaan tilintarkastusyhteisön on järjestettävä toimintansa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti toiminnan laajuus ja monimutkaisuus huomioon ottaen sekä kirjattava toimintatavat tämän varmistamiseksi (TTL 4:12). Tilintarkastajaa velvoittavat säännökset tilintarkastuslaissa koskevat lähtökohtaisesti myös tilintarkastusyhteisöä.

Tilintarkastuslakiin perustuvassa tilintarkastajien valvonnassa vakiintuneen soveltamiskäytännön mukaan tilintarkastusyhteisön on vähintään tarjottava sen palveluksessa olevalle tilintarkastajalle riittävät resurssit toimeksiannon suorittamista varten sekä tuettava ja valvottava tilintarkastajan toimintaa.

3 Tilintarkastuslautakunnan arvio tilintarkastajien toiminnasta

3.1 Karppisen toiminnan arviointi

Osakkeiden maksua koskevan todistuksen antaminen on tilintarkastajan yksi kriittisimmistä tehtävistä. Pääsääntöisesti osakkeen merkintä maksetaan rahana yhtiön pankkitilille. Kun pääsäännöstä poiketaan maksamalla merkintä esimerkiksi apportin tai kuittauksen avulla, tullaan korostetun huolellisuusvelvoitteen alueelle. Osakeyhtiölaissa on erityisiä lisävaatimuksia osakemerkinnän maksulle muuten kuin pääsäännön mukaan rahana. Tilintarkastajalla on näissä tilanteissa syy toimia erityisen huolellisesti ja ammatillista varovaisuutta noudattaen. Erityinen huolellisuusvelvoite tilintarkastajalle tarkoittaa korostettua huolellisuutta etenkin riittävän evidenssin hankkimiseksi.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että Karppinen on tilintarkastajan 16.8.2021 päivättyä todistusta antaessaan toiminut hyvän tilintarkastustavan vastaisesti siten, että toimeksiantoriski on toteutunut. Hän ei ole 16.8.2022 päivättyä tilintarkastajan todistusta antaessaan noudattanut riittävää ammatillista skeptisyyttä. Todistuksen taustalla oleva evidenssi on riittämätöntä, koska pääosa evidenssistä perustui ainoastaan Boreal Bioref Oy:n kirjanpitäjältä ja yhtiön sisältä saatuun tietoon. Yhdeltä velkojalta olevan Boreal Bioref Oy:n velan evidenssinä Karppinen oli käyttänyt usean kuukauden takaista sähköpostia, jolla velkaa oli peritty Boreal Bioref Oy:ltä. Todistuksen antaminen on perustunut puutteelliseen selvitykseen.

Karppisen olisi pitänyt noudattaa suurempaa ammatillista skeptisyyttä ja ammatillista harkintaa hankkiessaan evidenssiä tilintarkastajan todistusta varten ja arvioidessaan evidenssin riittävyttä ja luotettavuutta. Hänen olisi pitänyt hankkia riippumattomista ulkopuolisista lähteistä luotettavaa evidenssiä Bioref Boreal Oy:n kuittauksen kohteena olleiden velkojen olemassaolosta ja velkojen todellisista määristä. Karppisen olisi pitänyt hankkia saldovahvistukset velkojilta velkojen todellisista määristä läheltä 12.8.2021 päivättyjen kuittausmerkintöjen ajankohtaa. Hänen ei olisi tullut luottaa vain Boreal Bioref Oy:n edustajalta ja sen kirjanpitäjältä saamaansa tietoon, joka oli jo vanhentunutta 16.8.2021 päivättyä tilintarkastajan todistusta annettaessa. Ulkopuolisen riippumattoman evidenssin hankkiminen olisi ollut tärkeää, koska kuittaus osakemerkinnän maksuna poikkeaa osakemerkinnän maksun pääsäännöstä ja on siten sellainen poikkeuksellinen toimenpide, joka on antanut tilintarkastajalle aiheutta korostettuun huolellisuuteen ja ammatilliseen skeptisyyteen.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että kun Karppinen on pyrkinyt peruuttamaan 16.8.2021 päivätyn tilintarkastajan todistuksensa lähettämällä kaupparekisteriin 22.10.2021 päivätyn peruutuslausuman, hän ei ole toiminut hyvää tilintarkastustapaa vastaan. Hän on reagoinut aikaisemman tiedon kanssa ristiriitaiseen uuteen tietoon ja on ottanut yhteyttä rekisteriviranomaiseen sekä lisäksi viestinyt Boreal Bioref Oy:n yhtiökokoukselle tarpeesta ryhtyä toimenpiteisiin osakepääoman korotuksen rekisteröinnin peruuttamiseksi tai korjaamiseksi. Hän on menetellyt virheen korjaamiseksi siten kuin huolellinen ammattihenkilö olisi vastaavassa tilanteessa menetellyt.

3.2 EY:n toiminnan arviointi

Tilintarkastusyhteisö EY:n antama selvitys huomioon ottaen tutkinnassa ei ole tullut esiin seikkoja, joista EY:n toimintaa Karppisen toimien valvonnassa ja tukemisessa tai resurssien antamisessa kyseisen toimeksiannon hoitamisessa tulisi moittia

3.3 Yhteenveto

Karppisen toiminnassa edellä jaksossa 3.1 yksilöidyt puutteet merkitsevät poikkeamista hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista (TTL 4:3). Tilintarkastuslain (TTL 10:1-4) mukaan Karppiselle tulee määrätä tilintarkastuslain 10 luvun mukainen seuraamus.

3.4 Salassapitoa koskevat vaatimukset

Tilintarkastuslautakunta soveltaa toiminnassaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Kyseisen lain 14 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että tiedon antaminen asiakirjasta ratkaistaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyssä menettelyssä asiakirjoja pyydettyäessä. Näin ollen tilintarkastuslautakunta jättää toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta tämän tutkinta-asian yhteydessä esitetyn vaatimuksen asiakirjojen salassa pidettäväksi määräämisestä.

4 Seuraamusarviointi ja seuraamuksen määräämisessä huomioon otettavat seikat

Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n mukaan tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle huomautus, jos tämä on huolimattomuudesta menetellyt tilintarkastuslain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti tai muussa lainsäädännössä olevien tilintarkastusta koskevien säännösten vastaisesti. Huomautus on riittävä seuraamus, jos moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus.

Tässä tapauksessa tilintarkastuslautakunta katsoo, ettei huomautus ole Karppiselle riittävä seuraamus hänen laiminlyönnistään. Tilintarkastajan todistus osakepääoman maksua koskevien säännösten noudattamisesta on yksi tilintarkastajan tärkeimmistä tehtävistä. Osakepääoman korotukseen liittyy varallisuusintressejä. Kyse on myös määräysvallan jakautumisesta yhtiössä. Kyseistä todistusta antaessaan tilintarkastajan tulee olla erityisen huolellinen.

Tilintarkastuslautakunta on ottanut seuraamuksesta päättäessään huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat ja tilintarkastuslain 10 luvun 7 §:ssä mainitut seikat. Karppinen on toiminut yhteistyössä PRH:n tilintarkastusvalvonnan kanssa valvonnan toteuttamiseksi. Hänelle ei ole aikaisemmin määrätty seuraamusta hyvän tilintarkastustavan vastaisesta toiminnasta. Karppinen ei ole pyrkinyt saamaan itselleen henkilökohtaista hyötyä menettelystään. Hän on virheellisestä todistuksestaan tiedon saatuaan pyrkinyt korjaamaan virheen vaikutukset. Tilintarkastuslautakunta katsoo kuitenkin, ettei Karppisen moitittavaan toimintaan liity sellaisia lieventäviä seikkoja, että huomautus on riittävä seuraamus, vaan hänelle on laiminlyönnin vakavuuden takia määrättävä seuraamukseksi varoitus.

Sovelletut säännökset

Perusteluissa mainitut

Valitusoikeus

Asianosaisilla EY:llä ja Karppisella on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen valitusosoituksen mukaisesti.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Pajamo (pj), Jussi Heiskanen (varapj), Ari Ahti, Mari Arala, Antti Fredriksson, Lasse Niemi, Anders Tallberg ja Tiina Toivonen

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta
Pekka Pajamo
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Pasi Horsmanheimo
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta

Liite Valitusosoitus